

Sygn. akt II Cz 2605/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny- Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Baran (spraw.)

Sędziowie: SSO Małgorzata Łoboz

SSR Krzysztof Wąsik

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela – (...) Banku Spółdzielczego w W.

przy uczestnictwie dłużnika T. A.

na skutek zażalenia dłużnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Wadowicach z dnia 10 maja 2013 r., sygn. akt I Co 2316/12

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Wadowicach odrzucił skargę dłużnika T. A. na czynność komornika polegającą na przystąpieniu do ponownego opisu i oszacowania nieruchomości dłużnika. Sąd bowiem – wobec faktu, że skarga była dotknięta brakami - wezwał dłużnika o ich uzupełnienie, dłużnik zaś nie podjął wezwania. W konsekwencji wezwanie zostało uznane za skutecznie doręczone a skoro termin do uzupełnienia braków upłynął bezskutecznie, skargę odrzucono na podstawie art. 767³ k.p.c.

Sąd w uzasadnieniu stwierdził, że na podstawie art. 139 § 3 k.p.c. wezwanie zostało uznane za skutecznie doręczone dłużnikowi.

W zażaleniu na to postanowienie dłużnik domagał się jego uchylenia oraz uwzględnienia skargi. Kwestionował sformułowanie z uzasadnienia orzeczenia o pozostawieniu wezwania ze skutkiem doręczenia w aktach podnosząc, że ze wskazanego przez sąd art. 139 § 3 k.p.c. możliwość taka wobec osoby fizycznej wynikać może jedynie z niemożności doręczenia z powodu braku danych o miejscu zamieszkania i adresu, i to pod warunkiem, że nowe miejsce zamieszkania nie jest sądowi znane. Tymczasem dłużnik podał swój adres, zaś dane stron są znane z akt egzekucyjnych. Skarga na czynności komornika nie wszczyna nowego postępowania, lecz jest pismem w toku postępowania egzekucyjnego i nie ma potrzeby ponownego podawania danych stron. Zdaniem dłużnika sąd bezpodstawnie zastosował art. 139 § 3 k.p.c., skoro adres dłużnika był sądowi znany także z innych postępowań z jego udziałem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Doręczenie korespondencji w postępowaniu cywilnym może przybrać formę doręczenia właściwego (czyli do rąk adresata) lub doręczenia zastępczego (czyli do rąk dorosłego domownika lub innych osób wymienionych w art. 138 k.p.c., jeżeli nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma). Doręczeniem zastępczym jest także forma opisana w art. 139 § 1 k.p.c., polegająca na skorzystaniu z pośrednictwa operatora pocztowego i dwukrotnym awizowaniu przesyłki, której nie udało się doręczyć do rąk adresata. Szczegółowy sposób postępowania w takim wypadku określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym. Dwukrotnie awizowana i nieodebrana przez adresata przesyłka podlega odesłaniu do sądu i jest uznawana za doręczoną.

Tak właśnie było w niniejszym postępowaniu. Mimo błędnie wskazanego przez sąd I instancji przepisu art. 139 § 3 k.p.c. (który nie ma tu zastosowania, bowiem nie miała miejsca zmiana adresu dłużnika) sąd ten prawidłowo przyjął, że wystąpił skutek doręczenia dłużnikowi korespondencji, zawierającej wezwanie o uzupełnienie braków skargi. W aktach bowiem (k. 7) znajduje się dwukrotnie awizowana, zwrócona przez pocztę przesyłka adresowana do dłużnika. Datą doręczenia jest data, w której upłynął termin do odbioru pisma złożonego w urzędzie pocztowym.

Nie doszło zatem do uchybienia w zakresie doręczenia dłużnikowi wezwania o uzupełnienie braków skargi. Zaznaczyć też należy, że stosownie do treści art. 767§ 3 k.p.c. skarga winna czynić zadość wymogom pisma procesowego (art. 126 § 1 i 2 k.p.c.) i spełniać wymogi określone w przywołanym art. 767 § 3 k.p.c. Jeśli jest w tym względzie dotknięta brakami formalnymi lub fiskalnymi, sąd jest zobligowany do wezwania skarżącego o ich uzupełnienie pod rygorem odrzucenia skargi – tak też postąpił sąd w niniejszej sprawie.

Zachodzi natomiast inna okoliczność, która prowadzić musi do uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Komornik podlega nadzorowi judykacyjnemu sądu (art. 759 § 2 k.p.c.) i nadzorowi służbowemu prezesa sądu, przy którym działa. Uprawnienia nadzorcze sądu o charakterze prewencyjnym (wydawanie zarządzeń zmierzających do należytego wykonania egzekucji) lub represyjnym (usuwanie spostrzeżonych uchybień) przysługują w postępowaniu ze skargi na czynności komornika oraz wówczas, gdy jest to pożądane w interesie społecznym. Sąd oczywiście nie może przy tym naruszać prawomocnych czynności komornika. Specjalna, niejednorodna funkcja skargi na czynności komornika w postępowaniu egzekucyjnym polega na tym, że jest ona nie tylko środkiem zaskarżenia dla stron, ale stanowi również dogodny narzędnik nadzoru sprawowanego przez sąd i prezesa sądu rejonowego na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. oraz art. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Art. 767³ k.p.c. wskazany przez sąd jako podstawa wydanego orzeczenia pozwala na odrzucenie spóźnionej lub dotkniętej brakami skargi, chyba że sąd uzna, iż zachodzi podstawa do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. Brzmienie tego przepisu oznacza, że sąd odrzuca skargę z przyczyn określonych w art. 767³ in principio k.p.c. tylko wtedy, gdy nie zachodzą powody do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c.; jeżeli uzna, że powody te występują, odrzucenie skargi jest niedopuszczalne (uchwała SN z 30 maja 2012 r., sygn. III CZP 11/12). Jeżeli jednak skarga dotknięta brakami wymienionymi w art. 767³ in principio k.p.c. nie zawiera elementów pozwalających na uznanie, iż zachodzą podstawy do podjęcia czynności przewidzianych w art. 759 § 2 k.p.c., do wspomnianej konwersji nie dochodzi, a sąd skargę odrzuca.

W niniejszej sprawie w skardze dłużnika znalazły się twierdzenia o istnieniu podstaw do umorzenia postępowania. Sąd I instancji – jak wynika z treści uzasadnienia – nie zajął się badaniem okoliczności opisanych w art. 767³ po spójniku „chyba, że” i w konsekwencji nie wypowiedział się w tej kwestii. Przebieg postępowania wskazuje na to, że badana była jedynie formalna strona skargi a działania sądu nakierowane na uzupełnienie jej braków. Konieczne jest zatem przy ponownym rozpoznaniu sprawy zbadanie przez sąd, czy zachodzi podstawa do podjęcia czynności na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. Dopiero wówczas, gdy sąd uzna, że takiej podstawy nie ma – skarga jako dotknięta brakami będzie podlegała odrzuceniu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 w zw. z art. 397 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c.